

Hĺbkové ex post hodnotenie vybraných regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí - formulár

Spracovateľ: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, odbor zlepšovania podnikateľského prostredia

Gestor/gestori právneho predpisu: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej aj ako „MPSVR SR alebo „gestor“)

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: Zákon č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj ako „zákon č. 112/2018 Z. z.“ a „zákon o sociálnej ekonomike“)

Lokalizácia: § 15b ods. 4

Účinnosť: 01. 07. 2023

Regulácia, ktorá je predmetom ex post hodnotenia: Regulácia č. 161

Zverejnenie dôverných informácií o rodinnom podniku

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na legislatívny proces hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex: <https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2021/361>
- Internetový odkaz na číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu: <https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/cpt&ZakZborID=13&CisObdobia=8&ID=1214>

Hĺbkové ex post hodnotenie:

☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu

☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

Ex post hodnotenie vykonané k: 19. 06. 2025

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak bola hodnotená úprava predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Pred týmto dátumom neexistovala povinnosť vypracovať Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie.

9.1 Základné informácie k hodnotenej regulácii

9.1.1 Opis regulácie a jej pôsobenia:

Hodnotená regulácia bola do zákona o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch zavedená prijatím zákona č. 494/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Obsahom regulácie je právna úprava organizácie činnosti rady rodinného podniku (ďalej v texte aj ako „rada“) a ďalšie súvisiace povinnosti. Podľa § 15b ods. 4 zákona č. 112/2018 Z. z. rada rodinného podniku zasadá minimálne raz za kalendárny rok, pričom zo zasadnutia sa povinné vyhotovuje zápisnica. Minimálne obsahové náležitosti hodnotená regulácia nešpecifikuje, avšak v rámci doterajšej aplikačnej je zápisnica rady rodinného podniku svojou štruktúrou podobná napríklad zápisnici z valného zhromaždenia spoločnosti s ručením obmedzeným.

Rada rodinného podniku funguje ako ďalší orgán obchodnej spoločnosti alebo družstva, avšak bez toho, aby tým bola dotknutá pôsobnosť ďalších orgánov spoločnosti alebo družstva. Zápisnica zo zasadnutia rady je v podstate interným dokumentom rodinného podniku, z toho dôvodu nie je vylúčené, že okrem bežných informácií o činnosti, hospodárení a financiách podniku, môže obsahovať aj informácie o strategickom plánovaní, obchodnej alebo marketingovej stratégii daného podniku alebo aj osobné údaje jednotlivých členov rady (prípadne zamestnancov rodinného podniku). V tejto súvislosti rovnako nie je možné vylúčiť, že obsahom zápisnice by mohli byť aj informácie súvisiace s duševným vlastníctvom, prípadne s obchodným tajomstvom príslušného rodinného podniku.

Ustanovenie § 15b ods. 1 písm. f) zákona č. 112/2018 Z. z. vymedzuje, že rada rodinného podniku prerokúva o. i. aj informácie, ktoré sa priamo týkajú príslušného rodinného podniku a následne tieto informácie poskytuje členom rady rodinného podniku. Uvedené je možné interpretovať napríklad spôsobom, že niektoré informácie o rodinnom podniku (resp. súvisiace s rodinným podnikaním) by mali byť prístupné výlučne členom rodinnej rady, ktorí sú, analogicky k obchodnej spoločnosti, v pozícii členov najvyššieho manažmentu. Zápisnica zo zasadnutí rady preto môže byť zo strany príslušného rodinného podniku (obchodnej spoločnosti, družstva a pod.) považovaná za dokument dôverného charakteru.

Hodnotená regulácia žiadnu ďalšiu úpravu problematiky zápisnice neuvádza a rovnako tak v tomto kontexte absentuje aj akýkoľvek podrobnejší výklad znenia hodnotenej regulácie v rámci osobitnej časti príslušnej dôvodovej správy. Hodnotená regulácia v znení jej druhej vety (§ 15b ods. 4 druhá veta zákona č. 112/2018 Z. z.) oprávňuje MPSVR SR k vyžiadaniu si zápisnice zo zasadnutia rady, pričom rodinný podnik je povinný tejto žiadosti vyhovieť. Zriadenie rady rodinného podniku je súčasne jednou z obligatórnych podmienok registrácie rodinného podniku (podľa § 15d ods. 1 písm. d) zákona č. 112/2018 Z. z.). MPSVR SR je tiež oprávnené vykonávať dohľad a kontrolu plnenia príslušných podmienok, ktoré registrovanému rodinnému podniku vyplývajú zo zákona o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch.

V kontexte problematiky dôverných informácií je potrebné uviesť, že súčasný právny poriadok SR vymedzuje viacero legálnych definícií inštitútu dôvernej informácie. Podľa § 22 ods. 2 zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov je napríklad dôverná informácia vymedzená nasledovne: „Za dôverné informácie je na účely tohto zákona možné označiť výhradne obchodné tajomstvo, technické riešenia a predlohy, návody, výkresy, projektové dokumentácie, modely, spôsob výpočtu jednotkových cien a ak sa neuvádzajú jednotkové ceny, ale len cena, tak aj spôsob výpočtu ceny a vzory“.

9.1.2 Znenie podnetu z podnikateľského prostredia (ak je k dispozícii)

MPSVR SR si môže vyžiadať zápisnicu zo zasadnutia rodinnej rady rodinného podniku. Vzhľadom na záležitosti, ktoré prerokúva rada (§ 15b ods. 1 zákona o sociálnej ekonomike), je zrejmé, že ide o dôverné informácie, ktoré sú navyše často aj obchodným tajomstvom rodinného podniku (napr. strategické smerovanie podniku). Rodina nemá prirodzene záujem o zverejnenie týchto citlivých informácií, a to ani orgánu štátnej správy. Toto oprávnenie ministerstva nie je odôvodnené a pre ministerstvo je samotný obsah zasadnutia rady irelevantný. Dôvodová správa k § 15b ods. 4 Zákona o sociálnej ekonomike rovnako neobsahuje relevantné zdôvodnenie tohto oprávnenia ministerstva. Nevhodnosť právnej úpravy zdôrazňuje aj pokuta v rozmedzí od 100 eur do 1000 eur za porušenie predmetnej povinnosti podľa § 28 ods. 4 Zákona o sociálnej ekonomike. Predmetom ex post hodnotenia bude prehodnotenie oprávnenia ministerstva žiadať predloženie zápisnice zo zasadnutia rodinnej rady.

9.1.3 Identifikácia dotknutých subjektov:

Ex ante:

Podľa analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie (ďalej ako „analýza“) mal materiál vplyv na podnikateľské subjekty (vrátane subjektov sociálnej ekonomiky), ktoré:

- spĺňajú zákonom stanovené podmienky registrovaného rodinného podniku a požiadajú o zaradenie do registra rodinných podnikov.

V analýze bolo na základe prieskumu Slovenskej asociácie malých a stredných podnikov uvedené, že v r. 2019 – 2020 možno predpokladať, že približne 60 – 65 % z malých a stredných podnikov tvoria rodinné podniky. V analýze bolo odhadované, že:

- v roku 2023 bude na Slovensku evidovaných 2 000 rodinných podnikov (z toho 1 938 malých a stredných) a registrovaných 75 rodinných podnikov (z toho 73 malých a stredných),
- v roku 2024 bude na Slovensku evidovaných 6 000 rodinných podnikov (z toho 5 814 malých a stredných) a registrovaných 165 rodinných podnikov (z toho 160 malých a stredných),
- v roku 2025 bude na Slovensku evidovaných 8 000 rodinných podnikov (z toho 7 752 malých a stredných) a registrovaných 425 rodinných podnikov (z toho 413 malých a stredných).

Ex post:

Dotknutými subjektami sú rodinné podniky, ktoré žiadajú o priznanie štatútu registrovaného rodinného podniku.

V súčasnosti nie je ani jeden subjekt registrovaný ako rodinný podnik. Potenciálne by mohlo byť ovplyvnených mnoho subjektov, ktoré spĺňajú podmienky pre registráciu, avšak rozhodli sa neregistrovať ako rodinný podnik zo subjektívnych dôvodov. Z uvedeného dôvodu nie je možné určiť počet subjektov, ktoré by táto regulácia mohla ovplyvniť, ak by sa rozhodli registrovať ako rodinný podnik.

9.1.4 Identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy (ak bola vykonaná):

Novelizácia zákona č. 112/2018 Z. z. zadefinovala, o. i. aj podmienky registrácie rodinných podnikov, ktoré sú spojené s administratívnymi nákladmi pre tie podnikateľské subjekty, ktoré sa rozhodnú požiadať o štatút registrovaného rodinného podniku. U registrovaných rodinných podnikov dochádza k zvýšeným administratívnym nákladom, a to najmä z dôvodu evidenčných a informačných povinností. Registrácia rodinného podniku je však striktne dobrovoľná.

V rámci hodnotenej regulácie však vplyvy neboli bližšie špecifikované a teda ani nebol posúdený možný negatívny vplyv súvisiaci so zverejňovaním dôverných informácií.

9.2 Vyčíslenie dopadu na podnikateľské prostredie – porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov právneho predpisu²

Tabuľka č. 1: Výpočet skutočných vplyvov regulácie/regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (údaje sú uvedené po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST								EX ANTE ³	EX POST – EX ANTE
Poradové číslo regulácie	Stručný a zrozumiteľný opis regulácie	Lokalizácia	Účinnosť právneho predpisu/regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
161	Zverejnenie dôverných informácií o rodinnom podniku	§ 15b ods. 4	01.07.2023	rodinné podniky, ktoré zriaďujú radu rodinného podniku	-	-	-	-	-

² Kalkulácia nákladov sa uvádza pre každé hodnotené ustanovenie právneho predpisu, v prípade kalkulácie pre celý právny predpis ako celok je táto skutočnosť uvedená v lokalizácii.

³ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

9.2.1 Spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
Ex ante náklady: V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie a taktiež boli vypočítané predpokladané náklady spojené s administratívnymi povinnosťami, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol kalkulovaný vplyv na podnikateľské prostredie samostatne. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť spôsob vypočítania predpokladaných vplyvov na podnikateľské prostredie. Ex post náklady: Vzhľadom na povahu regulácie a nedostatok údajov pre kalkuláciu nie je možné vypočítať celkové skutočné náklady hodnotenej regulácie na podnikateľské prostredie. Z uvedených dôvodov nie je možné uviesť spôsob vypočítania skutočných vplyvov na podnikateľské prostredie. Vzhľadom na činnosť a pôsobnosť rady rodinného podniku je však možné predpokladať administratívne náklady a zaťaženie rodinných podnikov, súvisiace s obligatónym vyhotovovaním zápisníc zo zasadnutí rady rodinného podniku. Nárast administratívnych nákladov je možné predpokladať predovšetkým u registrovaných rodinných podnikov. Podľa § 15d ods. 1 písm. d) zákona č. 112/2018 Z. z. sú rodinné podniky, žiadajúce o ich registráciu, povinné mať zriadenú radu rodinného podniku podľa § 15b zákona č. 112/2018 Z. z.
9.2.2 Zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):
K dátumu spracovania formulára nebol registrovaný ani jeden rodinný podnik. Register rodinných podnikov je dostupný na internetovom odkaze: https://registre.socialnaekonomika.gov.sk/registrovane-rp
9.2.3 Dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post) (ak vznikol):
V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol vypočítaný celkový vplyv na podnikateľské prostredie. Zároveň nie je možné vypočítať celkové skutočné náklady hodnotenej regulácie na podnikateľské prostredie vzhľadom na nedostatok údajov pre kalkuláciu. Z uvedených dôvodov nie je možné uviesť dôvod rozdielu medzi predpokladanými a skutočnými nákladmi.
9.2.4 Dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
Nepredpokladané náklady v rámci ex ante fázy nie je možné identifikovať, pretože sa ani jeden podnikateľský subjekt neregistroval ako rodinný podnik.

9.3 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektami a gestorom právneho predpisu

9.3.1 Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:

GESTOR PRÁVNEHO PREDPISU – Zúčastnení zástupcovia:

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, sekcia sociálnej ekonomiky, odbor koordinácie sociálnej ekonomiky

PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY:

Cielené konzultácie:

Oslovené subjekty (obchodné meno, IČO):

ARDEN LEGAL & TAX s.r.o., 47 256 443
(ďalej ako „ARDEN LEGAL“)

Slovenský živnostenský zväz, 00 679 321
(ďalej ako „SŽZ“)

Subin & Partners, a.s., 53560809 (ďalej ako
„Subin & Partners“)

Zúčastnené subjekty:

Áno ☒ Nie ☐

Áno ☒ Nie ☐

Áno ☒ Nie ☐

Forma a termín vykonania konzultácií:

Oslovené subjekty:

ARDEN LEGAL

SŽZ

Subin & Partners

Forma:

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

Dátum vykonania:

06.03.2025

06.03.2025

06.03.2025

Verejné konzultácie:

Trvanie verejných konzultácií: od 04.02.2025 do 17.02.2025

Forma a termín vykonania konzultácií:

Do verejných konzultácií sa nezapojili žiadne ďalšie podnikateľské subjekty alebo zastupiteľské organizácie.

9.3.2 Vyjadrenie podnikateľských subjektov k regulácií:

- **vznesené pripomienky voči zneniu regulácie,**
- **konkrétne problémy regulácie alebo prekážky, ktoré regulácia spôsobuje v praxi.**

Podnikateľské subjekty prezentovali svoje pripomienky a podnety, ktorých obsahom bola predovšetkým kritika povinnosti poskytovať zápisnicu zo zasadnutí rady rodinného podniku MPSVR SR. Zúčastnené subjekty považujú takúto povinnosť za neodôvodnenú a neprípustnú zásah do fungovania rodinných podnikov zo strany orgánov štátnej správy.

V kontexte odprezentovaných pripomienok zúčastnení zástupcovia podnikateľského sektora upozornili najmä na skutočnosť, že obsah zápisnice zo zasadnutia rady rodinného podniku v mnohých prípadoch tvoria aj informácie citlivého charakteru, ktorých sprístupňovanie mimo sféry rodinného podniku by pre daný podnik mohlo predstavovať zvýšené riziko ich úniku, prípadne neoprávnenej manipulácie a pod. Predmetom zasadnutí rady rodinného podniku bývajú, okrem iného, napríklad aj informácie o obchodných alebo strategických plánoch, správy o finančnej a obchodnej situácii podniku, osobné údaje členov rady, prípadne aj informácie o realizovanom (alebo plánovanom) výskume a vývoji a podobne. V tejto súvislosti zástupca ARDEN LEGAL označil sprístupňovanie dôverných informácií inému subjektu (hoci aj orgánu štátnej správy) za neprípustné.

Ďalšie pripomienky, ktoré smerovali ku kritike pôsobenia hodnotenej regulácie, súviseli s aktuálnou výškou finančnej sankcie, ktorá môže byť registrovanému rodinnému podniku uložená v prípade, ak odmietne vyhovieť žiadosti o poskytnutie zápisnice zo zasadnutia rady. MPSVR SR môže v takomto prípade uložiť príslušnému rodinnému podniku pokutu v rozmedzí od 100 do 1000 eur (§ 28 ods. 5 zákona č. 112/2018 Z. z.). Podľa vyjadrení zúčastnených subjektov je takéto sankcionovanie registrovaných rodinných podnikov nielen výrazne demotivujúce, ale zároveň aj značne neprimerané.

V závere konzultácií zástupca ARDEN LEGAL poukázal na nedostatočné informovanie a šírenie osvetu v oblasti rodinného podnikania a súvisiacich možností.

Zástupca SZZ v kontexte hodnotenej regulácie uviedol, že bežný rodinný podnik (resp. podnikateľské prostredie všeobecne), skôr ako výhody, očakáva od príslušného právneho predpisu (t. j. zákon č. 112/2018 Z. z.) v prvom rade stabilné a transparentné právne prostredie a efektívnu vymožiteľnosť práva.

9.3.3 Vyjadrenie gestora k:

- **dôvodu vzniku právneho predpisu/regulácie, opis problému, ktorý má riešiť,**
- **výsledku pôsobenia regulácie vo vzťahu k riešenému problému,**
- **plneniu cieľa regulácie vo vzťahu k riešenému problému,**
- **vzniku nepredvídateľných vplyvov (ak sa vyskytli),**
- **podnetu z podnikateľského prostredia,**
- **vzneseným pripomienkam podnikateľských subjektov k zneniu regulácie a pôsobeniu v praxi.**

Primárnym účelom prijatia hodnotenej regulácie (§ 15b ods. 4 zákona č. 112/2018 Z. z.) bolo vytvorenie legislatívnych pravidiel fungovania a organizácie činnosti rady rodinného podniku. Regulácia stanovila minimálny počet zasadnutí rady rodinného podniku počas kalendárneho roka a zároveň zaviedla povinnosť vyhotovovania zápisníc zo zasadnutí rady. V prípade, ak MPSVR SR požiada o poskytnutie takejto zápisnice, príslušný rodinný podnik je povinný takejto žiadosti vyhovieť. V prípade nesplnenia tejto povinnosti môže byť registrovanému rodinnému podniku udelená finančná sankcia, a to až do výšky 1000 eur.

V kontexte pripomienok zo strany zúčastnených subjektov gestor uviedol, že ako príslušný orgán štátnej správy je povinný realizovať nielen dohľad, ale aj kontrolu nad dodržiavaním zákonom stanovených podmienok činnosti a organizácie rodinného podniku (a teda aj rady rodinného podniku, ak ju príslušný

rodinný podnik má zriadenú). Gestor v tejto súvislosti uviedol, že povinnosť zapájania členov rodiny v rámci rady rodinného podniku vyplýva priamo zo zákona a je jedným zo základných atribútov rodinného podniku. Členom rodiny má byť tak aktívne umožnené vstupovať a zapájať sa do celkového smerovania a organizácie činnosti rodinného podniku.

Samotné zriadenie rady rodinného podniku však ešte nemusí preukazovať aj jej fungovanie a aktívnu činnosť. Podľa vyjadrení gestora je preto potrebné overovať spĺňanie tejto základnej podmienky (aktívna činnosť rodinnej rady), a to napríklad aj formou predloženia príslušnej zápisnice zo zasadnutia rady. Na pripomienky subjektov, ktoré súviseli s možným sprístupnením dôverných informácií ohľadom činnosti rodinného podniku, gestor pripomenul, že v zmysle príslušných právnych predpisov je povinný dodržiavať zákonné podmienky mlčanlivosti, a to ako vo veci osobných údajov, tak aj vo veci prípadného obchodného tajomstva (a to v rozsahu mu prislúchajúcom).

Aj na základe vyššie uvedených skutočností gestor považuje aktuálne legislatívne znenie hodnotenej regulácie za opodstatnené a dôvodné.

9.3.4 Alternatívne riešenia z pohľadu podnikateľských subjektov:

- návrhy na zmeny v právnom predpise (úprava znenia/zrušenie regulácie),
- návrhy na úpravu aplikačnej praxe,
- príklady alternatívnych riešení alebo osvedčených postupov z iných krajín (dobrovoľné),
- očakávaná úspora nákladov v dôsledku úpravy/zrušenia regulácie (dobrovoľné).

Podľa vyjadrení zástupcu ARDEN LEGAL by jedným z možných alternatívnych riešení k povinnému zasielaniu zápisnice mohlo byť jej nahradenie čestným vyhlásením. Týmto spôsobom by príslušný rodinný podnik deklaroval funkčnosť a aktívnu činnosť rady rodinného podniku tak, ako to vyžaduje zákon, a zároveň by sa tým eliminovalo riziko možného sprístupnenia dôverných informácií, týkajúcich sa daného rodinného podniku. V prípade, ak by sa čestné prehlásenie rodinného podniku ukázalo ako nepravdivé, bolo by možné takýto rodinný podnik sankcionovať v zmysle príslušných právnych predpisov (za uvedenie nepravdivých informácií a pod.).

Zástupca SZZ označil legislatívne úpravy jednotlivých regulácií, týkajúcich sa problematiky rodinného podnikania v rámci zákona č. 112/2018 Z. z., za neefektívne. SZZ ako alternatívne riešenie navrhuje prijatie osobitného právneho predpisu, ktorého predmetom právnej úpravy by bola výlučne oblasť rodinného podnikania a rodinných podnikov.

9.3.5 Vyjadrenie gestora k alternatívnym riešeniam:

V reakcii na navrhované alternatívne riešenia gestor uviedol, že zápisnica zo zasadnutí rady rodinného podniku slúži *a priori* na preukázanie toho, že rada príslušného rodinného podniku je aktívna a zároveň funkčná.

K informáciám, že zápisnica zo zasadnutia rady môže obsahovať aj dôverné, prípadne iné citlivé informácie o činnosti podniku sa gestor vyjadril, že na účely kontroly postačuje sprístupnenie bežných a základných informácií. Gestor v tejto súvislosti tiež pripomenul, že identickú povinnosť majú, v rámci zákona o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch, aj sociálne podniky.

V kontexte alternatívneho návrhu nahradiť zápisnicu čestným vyhlásením gestor uviedol, že s navrhovaným riešením nesúhlasí, nakoľko inštitút čestného vyhlásenia nie je možné, pre naplnenie požadovaného účelu, považovať za postačujúci.

9.4 Stanovisko spracovateľa k právnemu predpisu a jeho vplyvu na podnikateľské prostredie

9.4.1 Stanovisko k pôsobeniu právneho predpisu/regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

Hodnotená regulácia (§ 15b ods. 4 zákona č. 112/2018 Z. z.) zaviedla do zákona o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikov podmienky fungovania a organizácie činnosti rady rodinného podniku. Regulácia zároveň zadefinovala aj možnosť kontroly samotnej funkčnosti a činnosti rady rodinného podniku.

V rámci konzultácií zúčastnení zástupcovia za podnikateľské prostredie prezentovali svoje pripomienky a návrhy. Subjekty zhodne poukázali predovšetkým na skutočnosť, že obsahom zápisnice zo zasadnutia rady rodinného podniku bývajú v mnohých prípadoch aj dôverné, resp. iné citlivé informácie. Akákoľvek neoprávnená manipulácia so zápisnicou by následne pre rodinný podnik mohla predstavovať zvýšené riziko možného úniku, prípadne iného neoprávneného nakladania s týmito údajmi (napr. zneužitia, neoprávneného sprístupnenia, publikovania a pod.).

Zástupcovia podnikateľského sektora zároveň kritizovali aj súčasnú pretrvávajúcu nízku mieru informovanosti a šírenia osvetu v oblasti rodinného podnikania a rodinných podnikov na verejnosti.

Gestor k výstupom zúčastnených subjektov uviedol, že súčasné legislatívne nastavenie hodnotenej regulácie považuje za potrebné, pretože MPSVR SR je v zmysle zákona povinné kontrolovať a vykonávať dohľad nad činnosťou rodinného podniku (najmä registrovaného rodinného podniku) a jeho orgánov. Zriadenie rady, podľa gestora, ešte nemusí automaticky preukazovať jej aktívnu činnosť a fungovanie, a z tohto dôvodu si gestor v zmysle zákona overuje splňanie tejto základnej podmienky.

V kontexte možného sprístupnenia dôverných informácií v zápisnici zo zasadnutia rady gestor uviedol, že pre samotný účel kontroly postačuje, aby obsahom zápisnice zo zasadnutia rady boli len základné údaje (bez dôverných alebo iných citlivých informácií). V tejto súvislosti zúčastneným subjektom pripomenul, že MPSVR SR je viazané dodržiavať zákonné podmienky mlčanlivosti ako vo veci osobných údajov, tak aj v zmysle obchodného tajomstva, a to v rozsahu mu prislúchajúcom.

V závere konzultácií gestor uviedol, že rovnako, ako aj zúčastnené subjekty, považuje zvýšenie miery informovanosti a šírenia osvetu v oblasti rodinného podnikania a rodinných podnikov, za potrebné (a to najmä v sektore MSP).

9.4.2 Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

Alternatívne riešenia, ktoré boli v kontexte hodnotenej regulácie prezentované zo strany zúčastnených podnikateľských subjektov, boli zamerané predovšetkým na prehodnotenie a zrušenie súčasného oprávnenia MPSVR SR, vyžiadať si zápisnicu zo zasadnutia rady rodinného podniku. Na základe nimi odprezentovaných vyjadrení je poskytovanie zápisnice zo zasadnutia rady nedôvodné a pre ministerstvo je samotný obsah zasadnutia rady irelevantný, čo potvrdzuje aj fakt, že MPSVR SR si overuje iba skutočnosť, či je rada rodinného podniku aktívna. Navyše informácie, obsiahnuté v zápisnici zo zasadnutia rady sú obvykle internými informáciami v rámci príslušného rodinného podniku, a prirodzene nie je v záujme rodiny, aby takéto informácie boli sprístupňované inému subjektu (a to ani v prípade ministerstva).

ARDEN LEGAL navrhol alternatívne riešenie, ktoré spočíva v nahradení povinnosti poskytovať zápisnicu zo zasadnutia rady inštitútom čestného vyhlásenia. ARDEN LEGAL považuje takéto čestné prehlásenie o fungovaní a činnosti rady rodinného podniku za primerané a postačujúce.

Gestor k navrhovanému alternatívne riešeniu uviedol, že čestné vyhlásenie nepovažuje, pre účely kontroly funkčnosti a činnosti rady rodinného podniku, za postačujúce a dostatočne dôveryhodné.

9.4.4 Odporúčenie spracovateľa:

- ☐ ponechať reguláciu ☒ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady
- ☐ upraviť aplikačnú prax

9.4.4 Ak spracovateľ navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov/ustanovení právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:

Spracovateľ vníma dôverný charakter informácií uvedených v zápisnici zo zasadnutia rady, ktorá obsahuje citlivé informácie napr. aj o podnikateľskej stratégii a finančných ukazovateľoch. V nadväznosti na uvedené spracovateľ považuje za dôležité pokračovať v hľadaní kompromisného a všeobecne prijateľného riešenia v téme ochrany citlivých údajov.

Z praxe však vyplýva, že podnikateľské subjekty v oblasti rodinného podnikania poukazujú na aj ďalšie administratívne a legislatívne prekážky spojené s evidenciou a registráciou rodinných podnikov podľa súčasnej právnej úpravy. Nejednoznačné požiadavky na predkladanie dokumentov, komplikované a obmedzujúce podmienky, napríklad ohľadom investičných zmlúv a štruktúry podniku, ktoré ako celok výrazne znižujú atraktivitu a využiteľnosť tohto režimu podnikania. Okrem uvedeného však najmä absentujú výhody, ktoré by podnikateľské subjekty povzbudili a motivovali evidovať alebo registrovať sa ako rodinný podnik. Z tohto dôvodu spracovateľ odporúča celkovo zjednodušiť a jasne definovať procesy spojené s evidenciou a registráciou rodinných podnikov, odstrániť nadmernú administratívnu záťaž a zaviesť efektívne stimuly na podporu rodinného podnikania. Zároveň by bolo vhodné prehodnotiť vyňatie príslušných ustanovení o rodinných podnikoch zo zákona o sociálnej ekonomike a zapracovať ich do vhodnejšieho právneho predpisu.

Toto stanovisko je potrebné vnímať v kontexte ďalších ex post hodnotení týkajúcich sa zákona č. 112/2018 Z. z.

9.5 Vyjadrenie gestora právneho predpisu k vykonanému hĺbkovému ex post hodnoteniu⁴

9.5.1 Pripomienky gestora právneho predpisu k procesu ex post hodnotenia:
Gestor právneho predpisu nemal pripomienky k procesu ex post hodnotenia.
9.5.2 Vyjadrenie gestora k obsahu stanoviska spracovateľa:
Gestor právneho predpisu súhlasil s obsahom stanoviska spracovateľa.

⁴ Časť 9.5 je v zmysle bodu 10.2. JM vyplnená v prípade, ak gestor právneho predpisu zaslal spracovateľovi vyjadrenie k vykonanému ex post hodnoteniu do 30 kalendárnych dní od ukončenia hĺbkového ex post hodnotenia